

Euroopa
KOMISJON

Brüssel, 14. oktoober 2026
KOM(2026) 569 lõplik

2026/0325 (COD)

Ettepanek:

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,
millega muudetakse määrust (EL) 2024/1787, milles käsitletakse metaaniheite
vähendamist
energiasektor seoses teatavate kohustuste edasilükkamisega**

(EMPs kohaldatav tekst)

SELGITAV MEMORANDUM

1. Ettepaneku sisu

- Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/1787, mis käsitleb metaaniheite vähendamist energeetikasektoris¹ (edaspidi „määrus“), jõustus 4. augustil 2024. Määruse reguleerimisala hõlmab toornaftat, maagaasi ja kivisütt. Selles on sätestatud normid liidu energiaspektori metaaniheite täpseks mõõtmiseks, kvantifitseerimiseks, seireks, aruandluseks ja kontrollimiseks ning selle heite vähendamiseks, sealhulgas lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute, parandamiskohustuste ning atmosfääri laskmise ja tõrvikpõletamise piirangute kaudu. Määrust kohaldatakse ka väljaspool liitu toimuva metaaniheite suhtes, mis on seotud liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söega.

Metaan on oma üldises panuses kliimamuutustesse süsinikdioksiidi (CO₂) kõrval teisel kohal ja põhjustab ligikaudu kolmandiku praegusest soojenemisest. Metaani kogus atmosfääris on viimase kümne aasta jooksul järsult kasvanud. ÜRO raames loodud valitsustevaheline kliimamuutuste rühm avaldas oma kuuendas hindamisaruandes järelduse, et 2030. aastaks on vaja inimtekkelist metaaniheidet oluliselt vähendada, et globaalne soojenemine ei ületaks 1,5 °C.²

Määrusega kehtestatakse järkjärgulised nõuded metaaniheite läbipaistvuse suurendamiseks. Selles nõutakse, et importijad esitaksid liikmesriikide pädevatele asutustele teabe alates 5. maist 2025 liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe metaaniheite kohta. Alates 1. jaanuarist 2027 peavad importijad tõendama, et väljaspool liitu toodetud toornafta, maagaasi või söe tarnimiseks pärast 4. augustit 2024 sõlmitud või uuendatud lepingute suhtes kohaldatakse liidu tootjate tasandil seire-, aruandlus- ja kontrollimeetmeid, mis on samaväärsed määruses sätestatud meetmetega. Hiljemalt 5. augustiks 2028 ja seejärel igal aastal peavad liidu tootjad ja importijad tegema ka järgmist: i) esitada aruanne liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja kivisöe tootmise metaanimahukuse kohta; ning ii) tõendama 5. augustiks 2030 ja seejärel igal aastal, et metaanimahukus on väiksem kui maksimaalsed metaanimahukuse väärtused, mille komisjon on kehtestanud delegeeritud õigusaktiga, järgides määruses sätestatud menetlust.

Alates 27. veebruarist 2026 on Hormuzi väinas, mis on ülemaailmse energiakaubanduse oluline merete, esinenud teravaid geopoliitilisi ja majanduslikke häireid, mis on viinud selle sulgemiseni, ning muu Pärsia lahest energiatooteid eksportiva taristu katkendlikku sulgemist. Neid häireid peetakse üldiselt suurimateks, mis mõjutavad ülemaailmseid energiatarbeid alates 1970. aastate energiakriisist, ja suurimateks ülemaailmse naftaturu ajaloos.³

Häired Lähis-Idas avaldavad sügavat negatiivset mõju ülemaailmsetele ja Euroopa energiaturgudele. See on⁴ mõjutanud ligikaudu 20 % ülemaailmsest veeldatud maagaasi (LNG) tarnetest⁵ ja 25 % ülemaailmsest meritsi toimuvast naftakaubandusest. Selle tulemusena on ebatõenäoline, et sellest piirkonnast pärit veeldatud maagaasi ekspordi suur kasv, mida algselt eeldati aastatel 2026–2027, realiseeruks, ja see lükkub tõenäoliselt vähemalt kahe aasta võrra edasi, millega kaasnevad turu pingelisuse ja hinnavolatiilsusega seotud riskid.⁶ Naftaekspordi

²

³ 1Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrus (EL) 2024/1787, milles käsitletakse metaaniheite vähendamist energeetikasektoris ja millega muudetakse määrust (EL) 2019/942 (ELT L, 2024/1787, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj>).

⁴ 2AR6 kokkuvõtlik aruanne: Kliimamuutused 2023.

⁵ 3<https://www.iea.org/reports/oil-market-report-april-2026>.

⁶ 4Naftaturu aruanne, september 2026 – Rahvusvaheline Energiaagentuur, lk 4.

5Gaasiturust aruanne, 2026. aasta II kvartal – analüüs – Rahvusvaheline Energiaagentuur, lk 6.

6Gaasiturust aruanne, 2.–2026. aasta kvartal, lk 8.

üldine vähenemine ületas 13 miljonit barrelit päevas, millega kaasnes tootmise piiramine ja Pärsia lahe piirkonna energiataristu kahjustamine, mille tulemuseks oli 2026. aasta lõpuks hinnanguliselt 2,8 miljardi barreli suurune kumulatiivne tarnekadu, sealhulgas eeldatav kahju konfliktijärgsel järkjärgulisel tootmise suurendamisel.⁷ Väljaspool Pärsia lahe piirkonda asuvad tarnijad on suutnud veeldatud maagaasi ja naftatarnete puudujääki kompenseerida vaid piiratud ulatuses. Pärsia lahe piirkonna energiataristule tekitatud kahju, taristu taaskäivitamiseks kuluv aeg ja järkjärguline kitsaskohtade leevendamine põhjustavad tõenäoliselt pikemat energiavarustuse ebapiisavuse perioodi ja ebakindlust ülemaailmsel energiaturgudel.

Määrusega ei kehtestata piiranguid energia impordile liitu. Kuna aga Lähis-Ida tarnešoki kestuse ja tõsidusega seotud ebakindlus toetab jätkuvalt kõrgeid ja volatiilseid ülemaailmseid energiahindu, peab liit tagama usaldusväärsed ja konkurentsivõimelised toornafta, maagaasi ja söe tarned. See on osutunud keeruliseks olukorras, kus kehtivad lepingulised kokkulepped ja kaubateed on pingelised ning alternatiivsete tarnete kogum on endiselt piiratud, eelkõige lühiajaliste tarnete puhul. Sellega seoses on importijad märkinud, et see võib mõjutada nende suutlikkust täita täielikult määruse nõudeid ja seetõttu ei pruugi neil olla võimalik tagada alates 1. jaanuarist 2027 piisavat nõuetele vastavat energiavarustust.

Käesolev ettepanek sisaldab määruse sihipäraseid muudatusi, et lükata ühe aasta võrra edasi importijate seire-, aruandlus- ja kontrollikohustuste kohaldamine, ning sätteid, mis käsitlevad importijate ja liidu tootjate metaanimahukust.

Määruse artiklites 28 ja 29 sätestatud kohustused tuleks ühe aasta võrra edasi lükata, et kolmandad riigid, importijad, liidu tootjad ja liikmesriikide pädevad asutused saaksid neid täielikult ja tõhusalt rakendada. Pikendatud ajakava võimaldab ka edasist osalemist ja edusamme rakendamisel, et reageerida murele praeguse rakendamise ajakava pärast, mida on väljendanud mitu liikmesriiki, kolmandat riiki ja käitajat. Täpsemalt võimaldab lisa-aeg liikmesriikidel viia lõpule oma riiklike karistuskordade vastuvõtmine, riiklikel akrediteerimisasutustel akrediteerida töendajaid kooskõlas määruse nõuetega ning riiklikel pädevatel asutustel hinnata ja tunnustada vastavuslahenduste pakkujaid määruse nõuete ja vastavuslahenduste soovitusel kriteeriumide täitmise osas.⁸

Kavandatud muudatusega kehtestatakse vajalik paindlikkus, säilitades samal ajal määruse üldise heitkoguste vähendamise eesmärgi ambitsioonikuse taseme. See ei näita muutust komisjoni kohustuses veelgi vähendada metaaniheidet, mis on CO₂ järel suuruselt teine kasvuhoonegaaside heite allikas. Metaani vähendamine on üks kiiremaid ja tõhusamaid viise globaalse soojenemise vähendamiseks ning sellel on suur energiasäästu kasu. Rahvusvahelise Energiaagentuuri hinnangul kaotati ainuüksi 2024. aastal kogu maailmas tõrvikpõletamise, atmosfääri laskmise ja lekkimise tõttu üle 350 miljardi kuupmeetri gaasi, mis on kolm korda rohkem kui Hormuzi väina sulgemine on ülemaailmselt turgudelt kõrvaldanud. Metaanilekke vähendamine ning nafta- ja gaasiammutamisprotsessidest tuleneva rutiinse atmosfääri laskmise ja tõrvikpõletamise lõpetamine võib otseselt

⁷Naftaturu aruanne, september 2026 – Rahvusvaheline Energiaagentuur, lk 5.

⁸Komisjoni 20. juuli 2026. aasta soovitus (EL) 2026/1834, milles käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1787 (mis käsitleb metaaniheidet vähendamist energeetikasektoris ja millega muudetakse määrust (EL) 2019/942) kohaselt välja töötatud vabatahtlikke näidisklausleid (ELT L, 2026/1834, 24.7.2026, ELI: HYPERLINK "http://data.europa.eu/eli/reco/2026/1834/oj" <http://data.europa.eu/eli/reco/2026/1834/oj>).

laiendada olemasolevaid gaasitarneid, aidata vähendada hinnavolatiilsust ja tugevdada energiasüsteemide vastupanuvõimet.

Seepärast on komisjon pühendunud määruse jätkuvalle rakendamisele, selle ambitsioonikuse kaitsmisele ning ülejäänud rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisele. Komisjon on juba esitanud taotlused määruse rakendamiseks vajalike nafta- ja maagaasitööstuse standardite väljatöötamiseks. Lisaks võtab komisjon peagi vastu mõned vajalikud metaaniheite aruandlusvormid ja rakendab paralleelselt terviklikku aruandlussüsteemi. Samuti teeb ta korrapäraselt koostööd riiklike akrediteerimisasutustega, et saavutada selgus, mida on vaja tõendajate akrediteerimise protsessi kiirendamiseks. Lisaks avaldas komisjon hiljuti soovitusel nõuetele vastavuse lahenduste ja karistuste kohaldamise kohta;⁹ need on aidanud suurendada selgust ja toetust nii liikmesriikidele kui ka ettevõtjatele eeskirjade rakendamisel. Nõuetele vastavuse tagamise lahendusi käsitlevas soovitusel selgitatakse, kuidas tõendada vastavust määruse impordinõuetele, eelkõige keerukates tarneahelates. Samal ajal antakse karistuste kohaldamist käsitlevas soovitusel liikmesriikidele suuniseid määruse artikli 33 lõike 2 kohaldamiseks praeguse energiakriisi kontekstis.

Edasilükkamise ajal jälgib komisjon tähelepanelikult määruse rakendamist ja varustuskindluse olukorda. Kõiki rakendamisega seotud küsimusi võetakse arvesse määruse eelseisva läbivaatamise käigus, milles nõutakse sõnaselgelt, et komisjon hindaks määruse tulemuslikkust ja tõhusust läbipaistvate ja täpsete mõõtmis-, aruandlus- ja kontrollieeskirjade kehtestamisel. Määruse (EL) 2024/1787 artikli 36 lõike 1 kohaselt tuleb läbivaatamine läbi viia 1. jaanuariks 2028, sealhulgas nõue, et komisjon peab esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande.

Käesoleva ettepanekuga tehakse metaanimäärusesse piiratud ja sihipärased muudatused, et lükata erisätete kohaldamist ühe aasta võrra edasi. Kõnealuse määruse edasised võimalikud muudatused jäävad käesoleva ettepaneku kohaldamisalast ja eesmärkidest täielikult välja. Komisjon teeb konstruktiivset koostööd Euroopa Parlamendi ja nõukoguga tagamaks, et käesoleva ettepaneku seadusandlik protsess säilitab täielikult selle olulise kohaldamisala ega moonuta seda.

Õiguskindluse ja paindlikkuse säilitamiseks on oluline, et Euroopa Parlament ja nõukogu jõuaksid käesoleva ettepaneku suhtes kiiresti ja viivitamata kokkuleppele.

- Kooskõla poliitikavaldkonnas kehtivate õigusnormidega

Määruses (EL) 2021/1119 (edaspidi „Euroopa kliimamäärus“) sätestas¹⁰ liit õigusaktides eesmärgi saavutada 2050. aastaks kogu majandust hõlmav kliimanetraalsus ja kehtestas liidusisesed siduvad kasvuhoonegaaside netoheite vähendamise vahe-eesmärgid (heide pärast sidumise mahaarvamist), milleks on 2030. aastaks vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega ja 2040. aastaks 90 %.

Määruse (EL) 2024/1787 ettepanek tugines liidu 2030. aasta kliimaeesmärgi kavale ja selle mõjuhinnangule. Kliimaeesmärgi kavas rõhutati vajadust kiirendada metaaniheite vähendamist.

2020. aasta oktoobris võttis komisjon vastu metaaniheite vähendamise ELi strateegia, milles on sätestatud meetmed metaaniheite vähendamiseks ELis, sealhulgas energiasektoris, ja rahvusvahelisel tasandil.

⁹Komisjoni 20. juuli 2026. aasta soovitus (EL) 2026/1835 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/1787 (mis käsitleb metaaniheite vähendamist energiasektoris) sätestatud karistuste kohaldamise kohta seoses importijate kohustustega (ELT L, 2026/1835, 24.7.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2026/1835/oj>).

¹⁰Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

Käesoleva ettepanekuga ei muudeta määruse (EL) 2024/1787 sisulisi norme ja säilitatakse selle eesmärgid. Ettepanekuga reageeritakse ka mitme liikmesriigi ning nafta-, gaasi- ja söesektori väljendatud muredele, võimaldades käitajatele ja liikmesriikidele täiendavat paindlikkust määruse eesmärkide täielikuks täitmiseks.

- Kooskõla liidu muude poliitikavaldkondadega

Käesolev ettepanek täiendab põllumajanduse ja jäätmete valdkonnas metaaniheite vähendamiseks võetud meetmeid.

2. Õiguslik alus, subsidiaarsus ja proportsionaalsus

- Õiguslik alus

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 192 lõige 1. ELTL artikli 191 ja artikli 192 lõike 1 kohaselt aitab liit saavutada muu hulgas järgmisi eesmärgi: i) keskkonna säilitamine, kaitsmine ja selle kvaliteedi parandamine; ii) meetmete edendamine rahvusvahelisel tasandil, et tegeleda piirkondlike ja ülemaailmsete keskkonnaprobleemidega; ning eelkõige iii) kliimamuutuste vastu võitlemine. Määrus (EL) 2024/1787 põhineb ELi toimimise lepingu artikli 192 lõikel 1.

- Subsidiaarsus (mitteinupädevus)

Kavandatud algatus on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega. Määruse (EL) 2024/1787 muutmist sellise täiendava paindlikkuse võimaldamiseks ei suuda liikmesriigid ise saavutada.

- Proportsionaalsus

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. See ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik liidu kasvuhoonegaaside heite kulutõhusa vähendamise eesmärkide saavutamiseks, ning annab käitajatele ja liikmesriikidele nõuete täitmisel paindlikkuse, säilitades samal ajal määruse eesmärgid ja ambitsioonikuse taseme.

- Vahendi valik

Ettepanekuga muudetakse määrust (EL) 2024/1787 üksnes täiendava paindlikkuse võimaldamise osas. Seetõttu peaks see järgima kehtiva õigusakti sama vormi.

3. TULEMUSED VÄLJA EX-POST hindamised, STAKEHOLDER Konsultatsioonid ja mõjuhindang

- Kehtivate õigusaktide järelhindamised/toimivuskontrollid

Ettepaneku hindamine ei ole vajalik, kuna sellega antakse ettevõtjatele ja liikmesriikidele üksnes ajutine paindlikkus oma kohustuste täitmiseks.

- Konsulteerimine sidusrühmadega

Komisjon on alates Lähis-Ida kriisi algusest pidanud sidusrühmadega ulatuslikke arutelusid importijakohustuste mõju üle liidu energiavarustusele.

- Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine

Ettepanek on koostatud pärast olemasolevate kohustuste sisekontrolli.

- Mõjuhinnang

Ettepanek käsitleb määruse (EL) 2024/1787 sihipäraseid muudatusi üksnes selleks, et anda importijatele ja teatavate kohustuste puhul liidu tootjatele täiendav paindlikkus oma kohustuste täitmisel, lükates neid kohustusi ühe aasta võrra edasi. Sellega ei muudeta määruse ambitsioonikust ega kehtestata liikmesriikidele ega ettevõtjatele uusi nõudeid.

- Õigusloome kvaliteet ja lihtsustamine

Võrreldes kehtiva määrusega ei suurenda ettepanek eeldatavasti halduskulusid. Lisaks ei suurenda see õigusraamistiku keerukust.

- Põhiõigused

Ettepanekus austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid.¹¹ Eelkõige säilitatakse sellega eesmärk tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse kooskõlas harta artiklis 37 sätestatud säästva arengu põhimõttega.

4. Eelarve laekumised

Määruse (EL) 2024/1787 vastuvõtmiseni viinud ettepanekule lisati finantsselgitus, milles kirjeldatakse mõju eelarvele ning inim- ja haldusressurssidele.

5. Muud kohustused

- Rakenduskavad ning järelevalve-, hindamis- ja aruandluskord

Käesoleva ettepanekuga ei muudeta eeskirjade sisu. Rakendamise hindamine jääb samaks nagu ettepaneku puhul, mille tulemusel võeti vastu määrus (EL) 2024/1787.

- Ettepaneku konkreetsete sätete üksikasjalik selgitus

Artikli 1 lõikega 1 muudetakse artikli 28 lõikeid 1 ja 2.

Artikli 1 lõikega 2 muudetakse artikli 29 lõikeid 1 ja 2.

¹¹Euroopa Liidu põhiõiguste harta (ELT C 326, http://data.europa.eu/eli/treaty/char_2012/oj).

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2024/1787, milles käsitletakse metaaniheite vähendamist energiasektor seoses teatavate kohustuste edasilükkamisega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1787 eesmärk on vähendada metaaniheidet energiasektoris.¹² Sellega kehtestatakse liitu toornafta, maagaasi ja kivisöe importijatele kohustus esitada alates 5. maist 2025 liikmesriikide asjaomastele pädevatele asutustele teavet meetmete kohta, mida liitu eksportijad ja kolmandate riikide tootjad on võtnud metaaniheite mõõtmiseks, aruandluseks, kontrollimiseks ja vähendamiseks, eelkõige metaaniheite kontrollimiseks regulatiivsete või vabatahtlike meetmete kohaldamise kohta.
- (2) Määruses (EL) 2024/1787 nõutakse ka, et importijad tõendaksid ja esitaksid alates 1. jaanuarist 2027, et väljaspool liitu toodetud toornafta, maagaasi või söe tarnimiseks pärast 4. augustit 2024 sõlmitud või uuendatud lepingute suhtes kohaldatakse tootja tasandil seire-, aruandlus- ja kontrollimeetmeid, mis on samaväärsed määruses sätestatud meetmetega.
- (3) Määruse (EL) 2024/1787 kohaselt peavad liidu tootjad ja importijad esitama 5. augustiks 2028 ja seejärel igal aastal aruande liidu turule lastud toornafta, maagaasi või kivisöe metaanimahukuse kohta ning 5. augustiks 2030 ja seejärel igal aastal tõendama, et metaanimahukus on väiksem kui määruse artikli 29 lõigete 5 ja 6 kohaselt kehtestatud maksimaalsed mahukuse väärtused.
- (4) Komisjon on astunud olulisi samme, et hõlbustada määruse (EL) 2024/1787 rakendamist, tehes koostööd liikmesriikide ja sidusrühmadega. Eelkõige moodustas komisjon mitteametliku eksperdirühma metaaniheite vähendamiseks energiasektoris, kus asub ka määruse artikli 5 lõike 3 kohaselt loodud pädevate asutuste võrgustik, et edendada koostööd ja võimaldada pädevatel asutustel vahetada korrapäraselt parimaid tavasid.

¹²Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrus (EL) 2024/1787, milles käsitletakse metaaniheite vähendamist energeetikasektoris ja millega muudetakse määrust (EL) 2019/942 (ELT L, 2024/1787, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj>).

Komisjon võttis vastu ka standardimistaotluse Euroopa standardite väljatöötamiseks, et tagada ühtlustatud rakendamine ja luua ühine tehniline raamistik. Komisjon võtab jätkuvalt kõik vajalikud meetmed määruse (EL) 2024/1787 rakendamiseks ning võtab vastu ülejäänud rakendusaktid ja delegeeritud õigusaktid.

- (5) Lisaks avaldas komisjon hiljuti soovitusel nõuetele vastavuse lahenduste¹³ ja karistuste kohaldamise kohta.¹⁴ Need on aidanud suurendada selgust ja toetust nii liikmesriikidele kui ka ettevõtjatele selle kohta, kuidas määrust rakendada. Nõuetele vastavuse tagamise lahendusi käsitlevas soovitusel on sätestatud, kuidas tõendada impordinõuete täitmist, eelkõige keerukates tarneahelates. Samal ajal antakse karistuste kohaldamist käsitlevas soovitusel liikmesriikidele suuniseid määruse (EL) 2024/1787 artikli 33 lõike 2 kohaldamiseks praeguse energiakriisi kontekstis.
- (6) Ülemaailmne energiaolukord on jätkuvalt väga volatiilne ja ettearvamatu ning energiahinnad on endiselt väga kõrged. Seepärast peaks liit tagama fossiilkütuste usaldusväärsed ja jätkuva impordi. Kuigi määrusega (EL) 2024/1787 ei kehtestata liitu imporditavale energiale piiranguid, nõuab määruse nõuete täielik täitmine lisaaega ning importijatel võib olla probleeme energia tarnimisega liitu alates 1. jaanuarist 2027. Nende nõuete kohaldamise alustamiseks on vaja lisaaega, et võimaldada kolmandatel riikidel, liikmesriikidel, tootjatel, importijatel, ettevõtjatel ja kauplejatel teha täielikke ettevalmistusi, sealhulgas võimaldada neil kehtestada vajalikud mehhanismid, et nad saaksid oma kohustusi täielikult täita.
- (7) Seepärast tuleks importijatele ja liidu tootjatele määruse (EL) 2024/1787 artikli 28 lõigetega 1 ja 2 ning artikli 29 lõigetega 1 ja 2 kehtestatud kohustused ühe aasta võrra edasi lükata.
- (8) Pikendatud ajakava võimaldab liikmesriikidel viia esmajärjekorras lõpule oma riiklike karistussüsteemide vastuvõtmine ja riiklikel akrediteerimisasutustel akrediteerida tõendajaid kooskõlas määruse nõuetega. Samuti antakse sellega riiklikele pädevatele asutustele lisaaega, et hinnata ja tunnustada vastavuslahenduste pakkujate vastavust määruse (EL) 2024/1787 nõuetele ja vastavuslahendusi käsitlevas soovitusel esitatud kriteeriumidele.
- (9) Edasilükkamise ajal jälgib komisjon tähelepanelikult määruse rakendamist ja varustuskindluse olukorda. Kõiki rakendamisega seotud küsimusi võetakse arvesse määruse eelseisva läbivaatamise käigus, milles nõutakse sõnaselgelt, et komisjon hindaks määruse tulemuslikkust ja tõhusust läbipaistvate ja täpsete mõõtmis-, aruandlus- ja kontrollieeskirjade kehtestamisel. Määruse (EL) 2024/1787 artikli 36 lõike 1 kohaselt tuleb läbivaatamine läbi viia 1. jaanuariks 2028, sealhulgas nõue, et komisjon peab esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande.
- (10) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt lükata edasi määruse (EL) 2024/1787 artikli 28 lõigete 1 ja 2 ning artikli 29 lõigete 1 ja 2 kohaldamise kuupäev, ei suuda liikmesriigid saavutada, küll aga saab seda saavutada üksnes liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev

¹³Komisjoni 20. juuli 2026. aasta soovitus (EL) 2026/1834, milles käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1787 (mis käsitleb metaaniheite vähendamist energeetikasektoris ja millega muudetakse määrust (EL) 2019/942) kohaselt välja töötatud vabatahtlikke näidisklausleid (ELT L, 2026/1834, 24.7.2026, ELI: [HYPERLINK "http://data.europa.eu/eli/reco/2026/1834/oj"](http://data.europa.eu/eli/reco/2026/1834/oj) <http://data.europa.eu/eli/reco/2026/1834/oj>).

¹⁴Komisjoni 20. juuli 2026. aasta soovitus (EL) 2026/1835 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/1787 (mis käsitleb metaaniheite vähendamist energiasektoris) sätestatud karistuste kohaldamise kohta seoses importijate kohustustega (ELT L, 2026/1835, 24.7.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2026/1835/oj>).

määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(11) Määrust (EL) 2024/1787 tuleks seetõttu vastavalt muuta, on vastu võtnud käesoleva määruse:

Article 1

Määruse (EL) 2024/1787 muutmine

Määrust (EL) 2024/1787 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 28 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„Importijad tõendavad 31. maiks 2029 ja seejärel igal aastal kooskõlas artikli 27 lõikega 1 oma asukohaliikmesriigi pädevatele asutustele, et lepingud, mis on sõlmitud või mida on uuendatud 4. augustil 2024 või pärast seda eelmise kalendriaasta väljaspool liitu toodetud toornafta, maagaasi või kivisöe tarnimiseks, hõlmavad üksnes sellist toornaftat, maagaasi või kivisütt, mille suhtes kohaldatakse tootja tasandil seire-, aruandlus- ja kontrollimeetmeid, mis on samaväärsed käesolevas määruses sätestatutega.“

(b) lõike 2 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Importijad teavitavad igal aastal 31. maiks 2029 ja seejärel igal aastal oma asukohaliikmesriigi pädevaid asutusi selliste jõupingutuste tulemustest eelmisel kalendriaastal osana artikli 27 lõike 1 kohaselt esitatavast teabest ning esitavad ebaõnnestumise korral kõnealustele pädevatele asutustele mõistliku põhjenduse sellise ebaõnnestumise kohta ja kirjeldavad meetmeid, mida nad on nende jõupingutuste raames võtnud.“;

2) Artiklit 29 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„Liidu tootjad ja vastavalt artikli 27 lõikele 1 importijad esitavad oma asukohaliikmesriigi pädevatele asutustele hiljemalt 5. augustiks 2029 ja seejärel iga aasta 31. maiks 4. augustil 2024 või pärast seda sõlmitud või uuendatud tarnelepingute puhul aruande nende poolt eelmisel kalendriaastal liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja kivisöe tootmise metaanimahukuse kohta, mis on arvutatud vastavalt käesoleva artikli lõikes 4 sätestatud metoodikale.

Enne 4. augustit 2024 sõlmitud tarnelepingute puhul teevad liidu tootjad ja vastavalt artikli 27 lõikele 1 importijad kõik mõistlikud jõupingutused, et teatada oma asukohaliikmesriigi pädevatele asutustele nende poolt eelmisel kalendriaastal liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja kivisöe tootmise metaanimahukuse, mis on arvutatud vastavalt käesoleva artikli lõike 4 kohaselt sätestatud metoodikale. Toornaftat, maagaasi või sütt liidu turule laskvad liidu tootjad ja importijad esitavad hiljemalt 5. augustiks 2029 ja seejärel iga aasta 31. maiks oma asukohaliikmesriigi pädevatele asutustele igal aastal aruande selliste jõupingutuste tulemuste kohta.“

(b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„Liidu tootjad ja importijad, kes lasevad toornaftat, maagaasi ja sütt liidu turule pärast 5. augustit 2030 sõlmitud või uuendatud tarnelepingute alusel, tõendavad oma asukohaliikmesriigi pädevatele asutustele 5. augustiks 2031 ja seejärel iga aasta 31. maiks, et nende poolt eelmisel kalendriaastal liidu turule lastud toornafta, maagaasi ja söe tootmise metaanimahukuse, mis on arvutatud lõike 4 kohaselt sätestatud metoodika kohaselt, on väiksem kui lõike 6 kohaselt kehtestatud maksimaalsed metaanimahukuse väärtused, et edendada nende toodete puhul üleilmse metaaniheite vähendamist.“

Article 2

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel, [kuupäev]

Euroopa Parlamendi nimel
eesistuja

Nõukogu nimel
eesistuja